

ת"פ 11787/10/18 - מדינת ישראל, יחידת תביעות שלוחת רחובות נגד ש' ל'

בית משפט השלום ברחובות
ת"פ 11787-10-18 מדינת ישראל נ' ל'
לפני כבוד השופטת זהר דיבון סגל
בעניין מדינת ישראל
המאשימה יחידת תביעות שלוחת רחובות
באמצעות עוה"ד ים קולן
נגד
הנאשמת ש' ל'
באמצעות עוה"ד טל גלאון

גזר דין

1. ביום 10.7.2019 הורשעה הנאשמת על יסוד הודאתה בהתאם להסדר דיוני בכתב אישום מתוקן, בתקיפה סתם - בן זוג, עבירה לפי סעיפים 379+382(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), ואיומים - עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

כחלק מהסדר הטיעון בין הצדדים אשר לא כלל הסכמה לעניין העונש, התבקש שירות המבחן להגיש תסקיר שיבחן את נסיבות ביצוע העבירות, נסיבותיה האישיות של הנאשמת, וכן יבחן את סוגיית המאסרים המותנים העומדים ותלויים נגדה ויעביר המלצותיו לבית המשפט.

ביום 10.1.2022 נשמעו טיעוני הצדדים לעונש, וכל צד טען כראות עיניו. חשוב שייאמר כי הזמן שחלף מאז הכרעת הדין ועד מועד שמיעת הטיעון לעונש נעוץ בהזדמנויות הרבות שניתנו בידי הנאשמת להשתלב בהליך טיפולי ולהתייצב בפני הממונה על עבודות השירות.

כתב האישום המתוקן

2. במשך כשנה היו הנאשמת והמתלון בני זוג. השניים התגוררו בדירתה של הנאשמת יחד עם ארבעת ילדיה. ביום 8.4.2018 בשעה 8:00 או בסמוך לכך, הבחינה הנאשמת במתלון, אורז את חפציו בכוונה לעזוב את הדירה. או אז החל דין ודברים בין הנאשמת ובין המתלון במהלכו נטלה הנאשמת לידיה סכין מטבח ממגירה במטבח ואת מכנסיו של המתלון וניסתה לחתוך את המכנס באמצעות הסכין. בהמשך החזירה הנאשמת את הסכין למגירת המטבח והשליכה המכנס על כיסא אוכל.

3. עוד במהלך חילופי הדברים בין הנאשמת ובין המתלון, כינה האחרון את הנאשמת, "נבלה", והיא בתגובה תקפה את המתלון שלא כדין וללא הסכמתו בכך שהתקרבה אליו, בעטה בו והכתה אותו באמצעות ידיה בגופו, תוך כדי שאומרת לו: "אני נבלה? אתה בן של זונה שמחכה שאני אצא מהבית בשביל ללכת".

עמוד 1

4. כמו כן, משביקש המתלונן לסיים הקשר ביניהם, אמרה לו הנאשמת: "אני אזיין לך את הצורה אל תדאג". בהמשך לכך, תקפה הנאשמת את המתלונן שלא כדין וללא הסכמתו בכך שדחפה אותו בגופו תוך שצעקה לעברו: "יא בן של זונה זה כבוד זה כבוד ועוד אחרי שנה שאתה חי איתי? זה כבוד יא מזדיין?"

5. בהמשך לנסיבות המתוארות, ניגשה הנאשמת למגירת המטבח, נטלה לידה סכין מטבח וזוג נעליים השייכות למתלונן ויצאה את דלת הדירה בעוד המתלונן בעקבותיה צועק "תראו תראו". הנאשמת הסתובבה לעברו של המתלונן תוך שמנופפת בסכין בידה לעבר גופו של המתלונן ואומרת "אל תבוא אחרי, אל תבוא אחרי".

תסקירי שירות המבחן

6. מונחים בפני בית המשפט תסקירים רבים. תחילה הופנתה הנאשמת לבחינת התאמתה לתכנית בית המשפט הקהילתי, אך לא נמצאה מתאימה משום שלא עמדה בתנאי הסף, מקום מגורים (5.5.2019, 25.6.2019). בהמשך הוגשה בקשת דחייה מטעם שירות המבחן וזאת בשל מעמסת עבודה. לאחר מכן ובעשרה תסקירים מגולל שירות המבחן את הרקע האישי המשפחתי, היסטוריה עבריינית והתייחסותה של הנאשמת לנסיבות ביצוען של העבירות, התהליך הטיפולי בו השתלבה, הערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום (18.2.2020, 19.5.2020, 26.8.2020, 19.11.2020, 17.1.2021, 4.4.2021, 22.6.2021, 31.08.2021, 5.1.2021, 6.2.2022).

7. אקדים במעט את המאוחר ואומר כי שירות המבחן המליץ להעמיד את הנאשמת בצו מבחן ולהאריך את המאסר המותנה (על אף שקיים יותר מאחד). על מנת שפני הקורא תונח התמונה המלאה ומפאת חשיבות הדברים, אפרט אף מעבר למקובל את תוכנם של התסקירים. טרם אעשה זאת, הערות כלליות.

8. בתסקיר התשיעי והשמיני המליץ שירות המבחן על העמדתה של הנאשמת בצו מבחן אך בתסקיר הייתה חסרה התייחסותם לסוגיית המאסרים המותנים, על אף שעניין זה הובא לפתחו ולא אחת. לנוכח התמשכות ההליכים והתסקירים הרבים שהתקבלו בעניינה של הנאשמת ומכיוון שממילא ההחלטה בדבר הארכתם או הפעלתם של מאסרים מותנים מסורה לבית המשפט, לא מצאתי לדחות הדיון פעם נוספת לצורך קבלת הבהרה משירות המבחן בהקשר זה והטיעונים לעונש נשמעו בו ביום. לצורך הדיון בשאלה האם מתקיימות נסיבות חריגות שיש בהם להצדיק את הארכתם של המאסרים המותנים, הייתי נכונה לצאת מנקודת הנחה ולטובתה של הנאשמת כי קיימת המלצה של שירות המבחן להארכתם, ובהתאם לכך גם נשמעו טיעוני הצדדים.

9. כחודש ימים לאחר הטיעון לעונש, ביום 6.2.22 ומבלי שניתנה החלטת בית המשפט המורה על כך, הוגש תסקיר נוסף ואחרון ובו המלצה להעמיד את הנאשמת בצו מבחן וכן המלצה להארכת המאסר המותנה (כפי שנראה בהמשך קיים יותר ממאסר מותנה אחד).

תסקיר מיום 18.2.2020 (להלן: התסקיר הראשון)

10. הנאשמת, בת 42, גרושה ואם לארבעה ילדים משלוש מערכות יחסים (בגילאים 6-21), עובדת חצי משרה כמנקה בבית מלון ומתגוררת עם שלושה מילדיה בבני עייש. הנאשמת היא בת להורים גרושים, לה שני אחים. אביה בן 70 בעברו עבד במפעל וכיום פנסיונר, אמה בת 67, בעברה עבדה במעון כטבחית, ועמה היא אינה בקשר. הוריה התגרשו בהיותה בת 6, ברקע למערכת היחסים בין הוריה קונפליקטים רבים ואלימות כפי שתיארה זאת הנאשמת עצמה. הנאשמת סיימה 11 שנות לימוד, עזבה את בית אמה בגיל צעיר בשל יחסים מורכבים עמה ועם בן זוגה, שירתה שירות צבאי מלא בתפקיד סמלת מבצעים ותיארה כי לראשונה בחייה הרגישה שייכות ויציבות, בתום שירותה הצבאי עבדה

בעבודות מזדמנות. הנאשמת סיפרה אודות מערכות היחסים שניהלה בחייה ולידת ילדיה בתוך כך, בהיותה בת 21 ילדה את בתה הבכורה. את מערכות היחסים תיארה כמורכבות, מלאות קונפליקטים ופגיעה.

11. כעולה מהתסקיר, הנאשמת הכירה את המתלונן בשנת 2015, השניים התגוררו יחד בדירתה משך שלוש שנים, והקשר ביניהם תואר על ידה כמאופיין בקושי בתקשורת, בעיות אמון וקנאה מצדו בקשר של הנאשמת עם הגרוש שלה. לדבריה המתלונן היה אלים כלפיה אך בחרה להישאר עמו משום שעזר לה במטלות הבית ובלקיחת ילדיה ממסגרות. כמו כן מסרה כי מעוניינת להשתלב בתהליך טיפולי על מנת לעבוד על בניית קשרים זוגיים מיטיבים ולא הרסניים. הנאשמת מוכרת למחלקה לשירותים חברתיים בלשכת הרווחה שבבני עייש, כמי שסובלת ומטופלת תרופתית עקב יתר לחץ דם, מתחים וחרדות הדורשים טיפול תרופתי כנגד דיכאון, ולפני כשנתיים חוותה סיבוך רפואי על רקע נגעים סרטניים. הנאשמת מוכרת לרווחה גם על רקע דיווחים על התפרצויות זעם ואלימות כנגד ילדיה וטופלה בעבר בהקשר זה. היא הופנתה למרכז "דולב" למניעת אלימות במשפחה אך לא החלה הטיפול.

12. מגיליון רישום פלילי עולה כי בשנים 2005 ו-2016 הורשעה בגין עבירות בתחום אלימות זוגית. לדבריה, דובר על הגנה עצמית. באשר לעבירות המיוחסות לה כיום, הנאשמת לקחה אחריות על התנהלותה, הביעה בוושה ותסכול, לדבריה חוותה אלימות על בסיס יום יומי מצד המתלונן ולא הצליחה לשלוט בעצמה כאשר האחרון התווכח עמה בנוגע לבנה הצעיר וכאשר הטיח בו קללות והאשמות.

13. שירות המבחן התרשם כי ברקע לביצוע העבירות עומדים מצוקתה הרגשית, תחושות חוסר האונים שהתקשתה להתמודד עימם, דימוי עצמי נמוך ומודל זוגיות המוכר לה ממערכת היחסים של הוריה, אשר הובילו אותה ליצירת קשרים זוגיים שלא היו מיטיבים עמה. שירות המבחן ניסה ליצור קשר עם המתלונן אך זה פעמים רבות לא ענה. ולאחר שלבסוף נוצר עמו קשר, הוא השיב כי אינו מעוניין להגיע ולשתף פעולה עם שירות המבחן.

14. בין גורמי הסיכון לקח שירות המבחן בחשבון את מאפייני אישיותה של הנאשמת, הרקע האישי מורכב, כוחותיה הדלים להתמודדות עם מצבי תסכול ומשברים, המשברים שעברה בקשרים זוגיים שניהלה, מאפייני העבירה ותוצאותיה. להערכת שירות המבחן, קיימת רמת סיכון בינונית להישנות התנהגות דומה בעתיד אם לא תשתלב הנאשמת בהליך טיפולי ארוך טווח בתחום האלימות במשפחה. בין גורמי הסיכון, שירות המבחן התייחס ללקיחתה של הנאשמת אחריות על ביצועה את העבירה, היא בעלת יכולת התבוננות פנימית על התנהלותה, ניתקה הקשר עם המתלונן ולדבריה לא מתכוונת לחזור לקשר עמו. שירות המבחן התרשם כי להליך המשפטי יש אפקט מרתיע ומציב גבולות עבודה, וקיימת לה מודעות לצורך לעבור תהליך טיפולי ולהיעזר בגורמים טיפוליים, אלו מגבירים את סיכויי השיקום.

15. שירות המבחן התרשם מנאשמת עם רקע משפחתי מורכב, שלא חוותה דמויות הוריות מכילות ומטיבות, ניהלה כבר מגיל צעיר אורח חיים עצמאי ודאגה לצרכיה, ועל אף הקשיים הצליחה לרתום כוחותיה, סיימה שירות צבאי מלא ומשמעותי, השתלבה במעגל תעסוקתי וגידלה ילדיה לבדה. לצד זאת, קיימת התרשמות לפיה לנאשמת קשיים ביצירת קשרים אינטימיים, עסוקה לרוב במימוש צרכים אישיים של קבלה והכלה אשר לא חוותה בילדות ומתקשה לזהות צרכי האחר, ואלו באים לידי ביטוי בקשרים אותם מנהלת, מתוך כמיהה לקשר זוגי, העומד ברקע ליצירת קשרים זוגיים שלא מיטיבים עמה. לנוכח המוטיבציה שהביעה הנאשמת לשקם חייה, ומוכנותה להירתם ולהיעזר בגורמים טיפוליים, המליץ שירות המבחן על תקופת ניסיון טיפולי של ארבעה חודשים ושילובה במרכז "דולב" למניעת אלימות במשפחה בעיר רחובות.

תסקיר מיום 19.5.2020 (להלן: התסקיר השני)

16. מהתסקיר השני עולה כי בתקופת הדחייה הנאשמת לא יצרה קשר עם מרכז "דולב". בשיחתה עם קצינת המבחן תיארה כי התקשתה להתפנות לעניין זה משום היותה אם חד הורית ונוכח התפרצות נגיף הקורונה. יחד עם זאת, ביטאה רצון ומוטיבציה לעבור תהליך טיפולי ויצרה קשר ראשוני עם המרכז. משכך הומלץ על ניסיון טיפולי נוסף למשך ארבעה חודשים.

תסקיר מיום 26.8.2020 (להלן: התסקיר השלישי)

17. מהתסקיר השלישי עולה כי הנאשמת הופנתה לפגישת הכרות אצל עובדת סוציאלית במרכז "דולב" ובהמשך נקבעו 3 פגישות במועדים שונים, אולם הנאשמת שיתפה כי נעדרה בשל מחלה ובשל קשייה בטיפול בילדיה כאם חד הורית. היא אמנם הגיעה לפגישה השלישית ולקחה אחריות על היעדרותה מהפגישות הקודמות, אך בהמשך נותק הקשר עמה למשך שלושה שבועות נוספים עקב שביתת העובדים הסוציאליים ובסיומה, הנאשמת ביטלה את הפגישה שנקבעה לה משום ועדת קבלה לילדיה לפנימייה, ולאחר מכן נכנסה לבידוד. הומלץ על ניסיון טיפולי נוסף למשך שלושה חודשים.

תסקיר מיום 19.11.2020 (להלן: התסקיר הרביעי)

18. במהלך תקופת הניסיון הטיפולי שולבה הנאשמת בטיפול במרכז למניעת אלימות במשפחה ברחובות. לשירות המבחן בשלב זה היה מידע חלקי בלבד אודות ההליך הטיפולי בו שולבה הנאשמת, זאת נוכח היעדרות העובדת המטפלת בה. יחד עם זאת, משיחות שערך שירות המבחן עם הנאשמת עלתה ההתרשמות כי האחרונה מצויה במקום ראשוני בהליך הטיפולי לצד השתדלותה להתמיד בטיפול. בשל אלו התבקשה דחייה נוספת.

תסקיר מיום 17.1.2021 (להלן: התסקיר החמישי)

19. לאור שינוי מבני בהרכב העובדים במרכז למניעת אלימות במשפחה ברחובות, הנאשמת החלה בקשר טיפולי חדש וזאת לאחר שנפגשה מספר פעמים עם מטפל קודם. מבירור שעלה הנאשמת הייתה במקום ראשוני בהליך הטיפולי לצד מאמציה להגיע בעקביות ולהתמיד בטיפול. בשל כל אלו התבקשה דחייה נוספת.

תסקיר מיום 4.4.2021 (להלן: התסקיר השישי)

20. כעולה מהתסקיר השישי הנאשמת בת 43, גרושה ואם לארבעה ילדים (7-22) ומתגוררת עם שלושת ילדיה בבני עייש. הנאשמת שולבה כאמור במרכז למניעת אלימות במשפחה ברחובות, שם הגיעה ל-4 פגישות היכרות ובמהלך חודש ינואר נקלטה לטיפול אצל עובדת אחרת עקב שינויים בארגון כאמור. לנאשמת נקבעה פגישה עם המטפלת החדשה, אולם לפגישה לא הגיעה, מסרה כי נדבקה בנגיף הקורונה ומאז לא יצרה קשר עם גורמי המרכז הטיפולי. כן נקבעה לנאשמת פגישה בחודש מרץ 2021 עם שירות המבחן, אליה לא הגיעה. במהלך שיחת טלפון עם שירות המבחן מסרה כי מתקשה לשלב בחייה קשר עם גורמים טיפוליים, מסרה כי מצויה בעומס רב בשל היותה אם חד הורית ומפרנסת יחידה, וכי אינה מקיימת קשר עם המתלונן ולא רואה כל רלוונטיות של טיפול עבודה.

21. שירות המבחן העריך כגורמי סיכוי את האחריות שביטאה הנאשמת על ביצוע העבירה, את העובדה כי היא בעלת יכולת התבוננות פנימית על התנהלותה, את העובדה כי להליך המשפטי הנוכחי אפקט מרתיע ומציב גבולות עבודה. כגורמי סיכון העריך שירות המבחן את מאפייני אישיותה, רקע אישי מורכב בעניינה, עברה הפלילי בתחום האלימות הזוגית, כוחותיה הדלים להתמודדות עם משברים ומצבי תסכול, קשייה להשתלב בהליך טיפולי, משברים שחווה בקשרים זוגיים ומאפייני העבירה ותוצאותיה. לבסוף העריך שירות המבחן כי קיימת רמת סיכון בינונית להישנות התנהגות דומה בעתיד. בשל אלו לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית, ולא המליץ על הארכת המאסר על תנאי התלוי ועומד כנגד הנאשמת, אלא המליץ על ענישה הרתעתית.

תסקיר מיום 22.6.2021 (להלן: התסקיר השביעי)

22. הנאשמת הופנתה לטיפול במרכז "דולב" ולאחר תקופת המתנה החלה להשתלב בחודש יוני במרכז בטיפול פרטני שבועי, היא הגיעה לפגישה טיפולית אחת. לבדיקה לאיתור שרידי סם אליה זומנה לא הגיעה, בטענה כי התבלבלה בימים. שירות המבחן המליץ על תקופת ניסיון טיפולי נוספת. וזו ניתנה לנאשמת.

תסקיר מיום 31.8.2021 (להלן: התסקיר השמיני)

23. בתקופת הניסיון הטיפולי, נערכה פגישה בין הנאשמת ושירות המבחן בחודש אוגוסט 2021 שם שיתפה האחרונה כי מתמדה בהליך הטיפול, נתרמת ממנו, עורכת מאמציה על מנת לשלבו בשגרת חיה כאם חד הורית ומעוניינת להמשיכו. הגורמים המטופלים במרכז "דולב" מסרו כי הנאשמת עורכת מאמצים להתמיד בשיחות הטיפוליות, כיום משתפת באותנטיות ובפתיחות, מגלה מודעות לקשיים שהובילו אותה לביצוע העבירה ומבטאת מוטיבציה פנימית לעבוד על דפוסיה. יחד עם זאת נמסר כי הנאשמת מתקשה להגיע בזמן לשיחות אך זה עשוי להשתנות בהמשך. שירות המבחן ניסה ליצור קשר עם המתלונן, אך ללא הצלחה. התרשמות שירות המבחן היא מאם חד הורית, עורכת מאמצים לדאוג לפרנסת משפחתה ולנהל אורח חיים נורמטיבי.

24. גורמי הסיכון שנלקחו בחשבון הם אלו שפורטו גם בתסקיר השישי, כמו גם גורמי הסיכון ובהם התמדתה של הנאשמת בהליך הטיפול בחודשים האחרונים לכתיבת תסקיר זה. בסופו של דבר העריך שירות המבחן כי רמת הסיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד בעניינה של הנאשמת היא נמוכה. בהתאמה, המליץ על צו מבחן למשך שנה.

תסקיר מיום 5.1.2022 (להלן: התסקיר התשיעי)

25. התסקיר התשיעי דומה ברובו ועיקרו לתסקיר השמיני. התוספת העיקרית והיחידה היא תיאור שיחה שנערכה עם הנאשמת ביום 2.1.22 במהלכה, שיתפה הנאשמת כי היא מתמדה בהליך הטיפול, נתרמת ממנו, ומעוניינת להמשיך ולהתמיד בו. מהגורמים המטופלים נמסר לשירות המבחן כי הנאשמת מתמדה בשיחות הטיפוליות, עברה תהליך ומשתפת באותנטיות וכן מבטאת מוטיבציה פנימית לעבוד על דפוסיה התמודדותה עם קשיים.

26. ניסיון נוסף ליצור קשר עם המתלונן נכשל, ושירות המבחן חזר בתסקיר זה על גורמי הסיכון וגורמי הסיכון שפורטו בתסקיר הקודם לו. להערכת שירות המבחן, קיימת רמת סיכון נמוכה להישנות התנהגות דומה בעתיד ולשיטתו המשך התמדתה בטיפול יפחית את רמת הסיכון וחזר על המלצתו לצו מבחן למשך שנה, כאשר גם כאן, בדומה לתסקיר השמיני, לא עלתה כל התייחסות לסוגיית המאסר המותנים.

תסקיר מיום 6.2.2022 (להלן: התסקיר העשירי)

27. התסקיר כאמור הוגש לאחר מועד שמיעת הטיעון לעונש ומבלי שניתנה החלטת בית המשפט המורה על כך. שירות המבחן עדכן כי ביום 3.2.2022 התקיימה פגישה עם הנאשמת אשר שיתפה כי היא מתמדה בהליך הטיפול ונרתמת ממנו, בין הנושאים בהם עוסקת בשיחות, זיהוי מצבי סיכון להישנות התנהגות אלימה, התעמקות בעברה ובהשפעת אירועי ילדותה על התנהגותה בבגרותה, למידת דרכים יעילות לפתרון קונפליקטים והצבת גבולות בצורה מיטבית במערכות יחסים. כן שיתפה כי מעוניינת להמשיך ולהתמיד בתהליך הטיפול וכי עורכת מאמציה לשלבו בשגרת חייה כאם חד הורית.

28. מעבר לתיאור הפגישה עם הנוספת עם הנאשמת לאחר מועד הטיעון לעונש, יתר התסקיר מהווה חזרה מדויקת של גורמי הסיכון וגורמי הסיכון אשר פורטו בתסקיר השמיני והתשיעי ואין בו כל חידוש. שירות המבחן העריך את רמת הסיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד מצד הנאשמת כנמוכה ובהמשך התמדתה בטיפול עשוי להפחית את רמת הסיכון. שירות המבחן על המלצתו לצו מבחן למשך שנה וכן המליץ על הארכת המאסר המותנה הקיים בעניינה של

הנאשמת.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

29. הנאשמת הופנתה שלוש פעמים לממונה על עבודות השירות לצורך בחינת התאמתה לעבודות שירות. ביום 9.6.2021 נמסר כי הנאשמת זומנה לבדיקת התאמה אך לא התייצבה. ביום 26.9.2021 הנאשמת התייצבה במקום וזו נמצאה כשירה ללא מגבלות בבדיקת רופא מערך עבודת שירות, ואולם נדרשה קבלת דו"ח סיכום והמלצות שירות המבחן על מנת להשלים את בדיקת התאמת הנאשמת. ביום 29.11.2021 נמצאה הנאשמת מתאימה לעבודות שירות בבית חולים הרצפלד.

טיעוני הצדדים לעונש

30. המאשימה בטיעוניה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיה של הנאשמת, בהם הגנה על שלמות גופו של המתלונן, תחושת הביטחון האישי והפגיעה באוטונומיית הפרט. הודגשה עוצמת הפגיעה בערך המוגן נוכח ביצוע העבירות על רקע רצונו של המתלונן להיפרד מהנאשמת, אופי התקיפה וכן השימוש בסכין להמחשה ולהעצמת האיום. לפיכך, עתרה המאשימה לקביעת מתחם ענישה שנע בין 6 ועד 18 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית, ותמכה עתירתה בפסיקה.

באשר לקביעת עונשה של הנאשמת הפנתה המאשימה לעברה הפלילי (עת/1), קיומם של שני מאסרים מותנים שלא הרתיעו אותה מביצוע עבירות נוספות (עת/2-עת/3), והעובדה כי היא עומדת לדין פעם אחר פעם בגין עבירות אלימות כנגד בני זוג שונים. כן הפנתה המאשימה לתסקירי שירות המבחן הרבים, המלמדים על רמת סיכון להישנות העבירות, חוסר התובנה של הנאשמת למצבה, אי שיתוף הפעולה עם הגורמים הטיפוליים לאורך תקופה ארוכה והעובדה כי רק לאחרונה מצאה הנאשמת לנכון להשתלב בהליך טיפולי, וזה נמצא בראשיתו.

לעמדת המאשימה המלצת שירות המבחן אינה הולמת את חומרת מעשיה של הנאשמת, עברה הפלילי או את השלב בו נמצא ההליך הטיפולי. לפיכך עתרה המאשימה להשית על הנאשמת עונש מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות, הפעלת המאסרים המותנים העומדים ותלויים כנגדה בחופף, כך שסה"כ תרצה הנאשמת עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וענישה נלווית. כן עתרה המאשימה להפעיל את ההתחייבות עליה חתמה הנאשמת.

31. בא כוח הנאשמת פתח טיעוניו במורת רוחו על עמדתה של המאשימה. לעמדתו, בראש ובראשונה עמדת המאשימה אינה ראויה, משום שזו נשמעת מפי באות כוח המאשימה, נשים. בהמשך נטען כי "מכפישים ומשחירים אותה" (את הנאשמת). עוד נטען כי הנאשמת נשלחה פעם אחר פעם לשירות המבחן, "באדיבות המאשימה", הושקעו בה משאבי ציבור רבים ונוצרה בליבה הציפיה כי ינתן משקל ראוי להליך השיקומי בו השתלבה. את עמדת המאשימה סיכם בא כוח הנאשמת כלשונו "נשגבת מבינתי".

בא כוח הנאשמת בטיעוניו לא מצא לנכון לפרט אודות נסיבות ביצוע העבירות ולא הציע מתחם עונש הולם דבר שמן הראוי היה לעשות, אלא שטען כי פסקי הדין שהציגה המאשימה אינם רלבנטיים להוכחת מדיניות הענישה הנוהגת. עיקר הטיעון התמקד בבקשתו לסטות ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום באופן המצדיק את הארכתם של המאסרים המותנים, אך לא תמך עתירתו בפסיקה. לעמדתו, על אף ששירות המבחן לא התייחס במפורש להארכת המאסרים המותנים, הדברים נלמדים מעצם ההמלצה להעמיד את הנאשמת בצו מבחן, ולמצער לא התנגד לדחות הדין עד לקבלת התייחסות מפורשת של שירות המבחן בנוגע לסוגיה.

בטיעוניו הרחיב אודות נסיבותיה של הנאשמת, בהיותה אם חד הורית המגדלת 4 ילדים, אישה מוחלשת, חלשה אשר סבלה מנחת זרועם של גברים אלימים ומתמודדת עם קשיים רבים. לתמיכה בטענתה של הנאשמת לפיה המתלונן נהג כלפיה באלימות הפנה לאישורי הגשת תלונות נגדו (נ/1). באשר להליך הטיפול, נטען כי הנאשמת הצליחה להתמודד עם קשיים רבים "עשתה הליך טיפולי מה ששירות המבחן הציע לה, הלכה לאן שהפנו אותה", ולראייה שירות המבחן העריך כי רמת המסוכנות להישנות עבירות אלימות פחתה. בא כוח הנאשמת הוסיף והפנה לכך שמדובר בשני מאסרים מותנים שהוטלו בשנים 2016, 2017 וקיים קושי רב בהפעלתם בחלוף שנים רבות. עוד נטען כי שליחתה של הנאשמת לריצוי עונש בדרך של עבודות שירות עשויה לפגוע לא רק באינטרס האישי, במקור פרנסתה, שכן לאחרונה השתלבה במעגל העבודה (לא הוצגו אישורים) ובשיקומה, אלא שיש בו לפגוע באינטרס הציבורי בכללותו. באשר להתחייבות ביקש שלא להפעילה משיקולי צדק, ולמצער להפעילה ולאפשר התשלום בשיעורין.

31. במהלך המשפט פנתה הנאשמת מספר פעמיים לבית המשפט וביקשה הזדמנות להשתלב בטיפול, כך לדוגמה ביום 12.4.2021 וביום 24.6.2021. בתמצית, הנאשמת ביקשה את הבנתו של בית המשפט והתחשבותו במצבה לנוכח הקושי שחוותה במהלך חייה כאישה מוכה, אם חד הורית לארבעה ילדים, כאשר שניים מהם מאובחנים בהפרעות קשב וריכוז ברמה גבוהה ונמצאים בתהליכים פסיכיאטריים. הנאשמת עמדה על הקושי בשיתוף הפעולה עם הגורמים הטיפולים ולדבריה לא מזלזל, אלא מצורך הישרדותי שלה כאם חד הורית. בהמשך מסרה כי יצרה קשר עם מרכז "דולב", הקפידה להגיע לפגישות שנקבעו לה, ומצפה להפיק מהטיפול הבנה על המתרחש בחייה. הנאשמת הוסיפה וסיפרה כי הגנה על עצמה מפניו של המתלונן אשר נהג כלפיה באלימות בעבר, לטענתה הגישה בעבר תלונות כנגדו, והביעה מורת רוחה מכך שאלו לא התפתחו לכדי הליך משפטי כנגדו. היא חזרה שוב ושוב על כי היא רואה עצמה כקורבן באירוע בגינו הוגש כתב האישום, והביעה תמיהה על כך שתלונות שהגישה כנגד המתלונן נסגרו בעוד שבאירוע בו נקטה באלימות לצורך הגנה עצמית, הוגש כתב האישום כנגדה. עוד סיפרה הנאשמת כי מנסה לשקם את חייה וכי יכולה לספק אישורים שונים לכך, בין היתר מסרה כי עמדו לה חובות כספיים גבוהים והיא עובדת קשה.

31. הנאשמת בדברה האחרון אמרה את הדברים הבאים: "בתור אישה שהלוואי ובשנים שאני עברתי כל מה שעברתי היה שופט או תובע או תובעת שהיו מגנים עליי כאישה כאדם עם ההתעללויות שאני עברתי ואף אחד לא היה שם. בנוגע לטיפול אני תמיד חוזרת ואומרת זה נכפה עליי אבל אני מודה לאלוהים על כל יום שזה נכפה עליי. חזרתי למעגל העבודה, אני קמה כל בוקר מקבלת טיפול בקהילה, לומר עליי שאני נוגעת בילדים שלי, זה רחוק מהאמת אני אמא מסורה, חיתנתי את הבת שלי. אני אמא מגיל 19 תיכף סבתא. מבקשת די אני לא יכולה. תשחררו אותי בבקשה לא יכולה יותר עם המתחים האלה. אתם מבקשים ממני לעשות תהליך טיפולי, המדינה נותנת לי פטיש על הראש. התחלתי לעבוד בצהרון עם שכר מינימום. אני בלי מזונות. כתוצאה מהטיפול אני בחדלות פירעון התחלתי לטפל בגוף במשקל שלי התחלתי לאכול להבין שאני לא צריכה אף אחד חוץ מעצמי. אני אלך לעבודות שירות, הילדים שלי יצטרכו ללכת לפנימיות. אני עושה כל מה שאני יכולה מרצון. אני מרגישה טוב עם עצמי. זה אמנם נכפה עליי אבל מודה כי הבנתי כמה זה מועיל לי. בבקשה די הוא שבר לי יד, צלעות, חייתי עם אדם שהתעלל בי ובילדים שלי. בערב יום כיפור היו לי פנסים בעיניים, עברתי שנים של התעללות קשה ממנו. לבוא ולהגיד שאני ... הלוואי שהיו מגנים על נשים כמו על הגברים. הלוואי שהיו שומרים עליי כמו ששומרים עליו. התביעה אומרת שבעטתי בו, כל המקרה קרה מס' ימים לפני ערב פסח שאני לילה לפני כן השתחררתי מבית חולים אחרי כריתת רחם וחצוצרות בעקבות סרטן, איך בעטתי בו. הבטן שלי הייתה פתוחה מצד לצד. אני עשיתי טעות, הרמתי סכין אבל צריך להסתכל על כל העניין הכולל חטפתי באותו יום מכות רצח בטן פתוחה הורידו לי רחם וחצוצרות. כל העניין עם הסכין היה בחדר מדרגות אחרי שהבן אדם היכה אותי. תמיד אכלתי ממנו מכות הייתי עם יד וצלע שבורים. סבלתי כל החיים".

דיון והכרעה

32. מתחם העונש ההולם ייקבע בהתאם לעיקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

33. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו ממעשיה של הנאשמת הם זכותו של המתלונן לכבוד, להגנה על חייו ושלמות גופו וזכותו לשלוות נפש, תחושת המוגנות והביטחון האישי והאוטונומיה. אלימות במשפחה היא בעיה חברתית אקוטית ויש לה פנים רבות והיא אינה מוגבלת לאלימות גברים כנגד נשים. תופעה של נשים אשר נוקטות באלימות כלפי גברים אינה חריגה, אין להקל בה ראש או לצמצם מחומרתה. לא לחינם המחוקק קבע כפל עונש בגין עבירות תקיפה המופנות כלפי בני זוג ובתי המשפט מצווים להוקיע מעשי אלימות במשפחה באשר הם בענישה ממשית ומוחשית. ראו רע"פ 340/21 מסרי נ' מדינת ישראל (28.01.2021), שם נקבע:

"כפי שהודגש לא אחת, יש לנקוט במדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה כלפי עבירות אלימות במשפחה - ואלימות בין בני זוג בפרט - על מנת למגר תופעה נפסדת זו. זאת, בין היתר לנוכח הקושי הקיים לעיתים בחשיפת עבירות אלו, המבוצעות בהסתר מאחורי מפתן הדלת; הפגיעה הקשה שהן מסבות לתחושת הביטחון של בני המשפחה - וקורבנות המעשים בפרט; והחשש מהסלמת המעשים באופן העלול אף לסכן את חיי בני המשפחה, ובהם בת זוגו של התוקף (ראו והשוו רע"פ 1884/19 פלוני נ' מדינת ישראל (14.3.2019))."

וראו ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל (11.10.2007), שם נקבע:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג; באלימות במשפחה, נגישותם של קרבתות העבירה למערכת המשטרתית או למערכות הסיוע האחרות היא ענין מרכזי וקשה, הטעון רגשות חזקים, פחדים ואימה. הבושה, והרצון לשמור על שלמות המשפחה הופך לא אחת את התלונה על אלימות במשפחה למהלך קשה וטעון. לא אחת, קיימת תלות כלכלית ורגשית של בן הזוג המוכה בבן הזוג המכה, ותלות זו גם היא מקשה על חשיפת הפגיעה. גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים ממד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבתות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה."

34. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות אלימות במשפחה, מלמדת על מנעד רחב של עונשים המוטלים על נאשמים ונאשמות בעבירות אלו, החל ממאסרים מותנים ועד מאסרים בפועל. מטבע הדברים בעבירות מסוג זה ניתן למצוא דרגות חומרה שונות, כאשר העונש שנגזר בסופו של דבר תלוי במגוון שיקולים: חומרת המעשים; האלימות שנקטה; התוצאות והנזק שנגרם; הישנות העבירות; עבר פלילי; נסיבותיו של הנאשם או נסיבותיה של הנאשמת וכיוצ"ב. להלן רשימה בלתי ממצה של גזרי דין רלבנטיים לענייננו:

רע"פ 7660/19 פלוני נ' מדינת ישראל (21.11.2019) - המבקש נעדר עבר פלילי, הורשע בעבירות איומים ותקיפה סתם לאחר שמיעת ראיות, איומים שהופנו כלפי גרושתו וחברותיה, ותקיפת בן זוג של אחת מהחברות, לאחר שלא הצליח ליצור קשר עם גרושתו על מנת לתאם החזרת בתו הקטנה לרשותה. המבקש נידון לשלושה חודשי מאסר, לריצוי בדרך של עבודות שירות ועונשים נלווים. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת הרשות לערער.

רע"פ 3077/16 פלוני נ' מדינת ישראל (2.5.2016) - המבקש הורשע באירוע יחיד של תקיפת בת זוג ("דחף את המתלוננת לעבר המיטה, משך בשערה, סובב את גופה, וכופף את גופה לעבר הרצפה בעודו אוחז בצווארה"). בית משפט השלום קבע מתחם ענישה בין מאסר לתקופה קצרה שניתן לרצות בדרך של עבודות שירות לבין 14 חודשי מאסר לריצוי בפועל. כנסיבה לחומרה נשקלה היעדר הבעת חרטה ולקולה היעדר הרשעות מהעת האחרונה ונתק בין המתלוננת והמבקש. נגזר על המבקש עונש מאסר בפועל בן 6 חודשים לריצוי מאחורי סורג ובריח. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשת רשות ערעור. בית המשפט העליון עמד על כך שמעשיו של המבקש ראויים לגינוי חריף ולענישה שתהלוך את חומרתם.

רע"פ 303/16 טלקר נ' מדינת ישראל (13.1.2016) - המבקש הורשע בהתאם להודאתו בתקיפת בת זוג בכך שדחף את רעייתו, אשר כתוצאה מכך מעדה ונפלה על הרצפה. מיד לאחר מכן בעט בה הנאשם בעודה מוטלת על הרצפה. בית משפט השלום גזר את עונשו לחמישה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לאחר שקבע מתחם בין מאסר על תנאי לבין שנת מאסר בפועל, ולאחר ששירות המבחן המליץ על עונש מוחשי ומציב גבולות. הערעור לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשת רשות הערעור, תוך שנקבע כי עונשו של המבקש נמצא על הצד המקל ביחס לחומרת מעשיו.

רע"פ 7951/10 ניב נ' מדינת ישראל (2.11.2010) - נדחתה בקשת רשות ערעור של המבקש אשר הורשע בתקיפת בת זוג ואיומים, בכך שאיים על רעייתו, סטר לה, הצמיד סכין לצווארה ואיים כי יהרוג אותה, בהמשך רדף אחריה כשהסכין בידו תוך השמעת איומים על חייה. בית המשפט השלום גזר על המבקש 10 חודשי מאסר בפועל וערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה.

עפ"ג (מחוזי מרכז) 1616-12-20 פיקדו נ' מדינת ישראל (15.2.2021) - המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות באיומים ותקיפה סתם בן זוג בכך שתפס בשערה של המתלוננת, משך ובעט בה. שכנה שהבחינה במתרחש צעקה למערער לחדול ממעשיו וזה איים עליה בתגובה. בהמשך זרק המערער טלפון על המתלוננת, תפס בידה ומשך אותה. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם שנע בין מספר חודשי מאסר אשר אפשר לרצותם על דרך של עבודות שירות ועד ל- 10 חודשי מאסר לצד רכיבי ענישה נוספים. המערער נידון למאסר בן 14 חודשים הכוללים הפעלת מאסרים מותנים (5 חודשים ו-3 חודשים). ערעור לבית המשפט המחוזי התקבל בחלקו, המאסרים המותנים הופעלו בחופף והמערער נידון לעונש מאסר בן 11 חודשים.

עפ"ג (מחוזי מרכז-לוד) 40581-08-20 אלולו נ' מדינת ישראל (17.11.2020) - נדחה ערעורו של מערער שנדון בעקבות הודאתו ל- 14 חודשי מאסר בפועל בגין עבירה של תקיפת בת זוג. הוא סטר על פניה, וכשהתרחקה ממנו - תפס בידה ומשך אותה לכיוונו, הפיל אותה והכה אותה בכל חלקי גופה. בהמשך, אחז בראשה ומשכה לכיוונו. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה בין מספר חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשי מאסר בפועל והתחשב בגזירת העונש בעברו הפלילי של הנאשם (מעולם לא ריצה עונש מאסר) ובהמלצה שלילית של שירות המבחן.

עפ"ג (מחוזי ירושלים) 48832-10-15 פלוני נ' מדינת ישראל (9.8.2016) - נדחה ערעורו של מערער אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של תקיפת בת זוג וצירף תיק נוסף בו הודה והורשע בעבירת איומים. על רקע ויכוח בין המערער לרעייתו הדף אותה המערער בכתפה באמצעות ידיו וכן שלח לה מסרון מאיים. הוא נדון לשלושה חודשי מאסר בעבודות שירות.

עפ"ג (מחוזי ירושלים) 57596-05-15 פלוני נ' מדינת ישראל (23.8.2015) - המערער בן 64, נעדר הרשעות קודמות, הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בשני אישומים בעבירה של תקיפת גרושתו ובאישום הראשון הורשע

גם בעבירת איומים. שירות המבחן המליץ על שירות לתועלת הציבור ונמנע מהמלצה טיפולית. בית המשפט קיבל את הערעור באופן חלקי, קבע מתחם ענישה בין מאסר בפועל לתקופה קצרה שניתן לרצותה בעבודות שירות לבין מספר חודשי מאסר בפועל. בהתחשב בהודאתו של המערער ובמכלול נסיבותיו האישיות חלף 5 חודש מאסר בעבודות שירות והועמדה התקופה על 45 ימים. תקופת המאסר המותנה קוצרה אף היא.

עפ"ג (מחוזי מרכז-לוד) 25020-02-13 לוי נ' מדינת ישראל (5.5.2013) - המערער נעדר הרשעות קודמות, הורשע לאחר שמיעת ראיות בכך שהיכה את בת זוגו באגרופו בידה וגרם לה לסימן כחול. שירות המבחן המליץ להימנע מהרשעה על רקע הליך טיפולי ומתוך חשש לפגיעה בעיסוקו של המערער. בית משפט השלום בפתח תקווה (ת"פ 23775-01-10), כבוד השופטת (כתוארה אז) ע' רון, הרשיע את המערער וגזר את דינו לחודשיים מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועונשים נלווים. הערעור נדחה.

ת"פ (שלום ראשל"צ) 18575-07-19 מדינת ישראל נ' פלוני (26.01.2020) - הנאשם (נעדר הרשעות קודמות) הורשע על פי הודאתו בתקיפת בת זוגו ובהפרת הוראה חוקית בכך שסטר על לחיה של המתלוננת, היכה אותה במכות על ראשה ותפסה בשערה ובצווארה. בהמשך, בעודו תחת תנאים מגבילים שכללו הרחקה מהמתלוננת ואיסור יצירת קשר, הגיע הנאשם לביתו (שם שהתה המתלוננת) וסירב לעזוב את המקום. נקבע מתחם ענישה בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בדרך של עבודות שירות לבין 10 חודשי מאסר בפועל, ונגזר עונש מאסר בן 5 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות.

ת.פ 15424-10-17 (ראשון לציון) מדינת ישראל נ' פרחי (13.1.2020) - הנאשמת הורשעה בהתאם להודאותיה בשלושה כתבי אישום מתוקנים אשר ייחסו לה עבירות אלימות, איומים וניסיון גניבה. מתחם העונש ההולם שנקבע נע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר הניתנים לריצוי בדרך של עבודות שירות. לזכותה של הנאשמת עמדו נסיבות חייה הקשות, מצבה הבריאותי העגום, מצבה הכלכלי, הודייתה במיוחס לה ונטילת אחריות בהזדמנות הראשונה. לחובה עמדו עברה הפלילי של הנאשמת, העובדה כי ביצעה העבירה מספר חודשים ספורים לאחר שניתן גזר דינה והוטל עליה מאסר על תנאי וכן שיתוף הפעולה החלקי עם שירות המבחן שלא בא בהמלצה טיפולית. בית המשפט גזר על הנאשמת 5 חודשי מאסר בפועל הכוללים הפעלת מאסר מותנה בן 3 חודשיים, ורכיבי ענישה נוספים.

ת"פ 44020-10-16 מדינת ישראל נ' בוזגלו (14.5.2018) - הנאשמת הורשעה בכתב אישום מתוקן בביצוע עבירות אלימות כנגד בן זוגה וכנגד שוטרים, לאחר שהורחקה הנאשמת מהמתלון בהוראת בית משפט, הנאשמת הפרה ההוראה ושכרה דירה יחד עם המתלון ובעקבות ויכוח בין השניים הנאשמת משכה את החולצה של המתלון, קרעה אותה, בעטה בו ודחפה אותו. לאחר מכן ובהגעת השוטרים הנאשמת אף התנגדה והכתה את השוטר באגרופים. מתחם העונש ההולם שנקבע לעבירות בהן הורשעה היה מאסר על תנאי ועד שנה מאסר בפועל ונגזר עליה עונש של 60 ימי מאסר בפועל וענישה נלווית.

ת"פ 35277-11-13 מדינת ישראל נ' בטיט (3.11.2015) - הנאשמת הורשעה על יסוד הודאתה בכתב אישום מתוקן בעבירות תקיפה סתם כלפי בן זוג ותקיפת שוטר כדי להכשילו בתפקידו. הנאשמת ביקשה לפגוש במתלון ולחדש הקשר הזוגי ביניהם ואף איימה להתאבד אם לא יחזרו. לאחר מכן נשכה את ידו וסטרה בפניו. המתלון התקשר למשטרה ואז החלה הנאשמת לצעוק כי הוא מרביץ לה. בהמשך קיללה את השוטר שהגיע למקום, הכתה אותו ונשכה

אותו עד שגרמה לו לחבלה. מדיניות הענישה שהוצגה בעניין זה באשר לעבירה של תקיפת בן זוג נקבע כנע בין מאסר מותנה ועד מאסר בפועל. מתחם העונש ההולם לשני האישומים נע בין מספר חודשי מאסר בודדים שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל ורכיבי ענישה נוספים וגזר על הנאשמת ענישה צופה פני עתיד והעמיד אותה בצו מבחן.

וכן ראו: עפ"ג 36745-05-21 פיליפצ'וק נ' מדינת ישראל (9.7.2021) - (יוער כי ת.פ. 46518-11-20 הוגש על ידי המאשימה והיה ראוי כי תידע את בית המשפט כי הוגש ערעור על חומרת העונש שהתקבל); עפ"ג 3328-05-15 (מחוזי מרכז) פלוני נ' מדינת ישראל (6.9.2015); ת.פ. 5121-07-20 מדינת ישראל נ' אבי לב (10.11.2020) (הוצג על ידי המאשימה); ת.פ. 35687-01-20 (נתניה) מדינת ישראל נ' מיכאלוב (15.1.2020); ת.פ. 15424-10-17 (ראשון לציון) מדינת ישראל נ' פרחי (13.1.2020); ת.פ. 15864-11-16 (ראשל"צ) מדינת ישראל נ' חלפון (22.1.2019); ת.פ. 69862-09-16 (רחובות) מדינת ישראל נ' פלוני (19.2.2018); ת.פ. 33132-08-15 (קרית גת) מדינת ישראל נ' פלוני (1.3.2017); ת.פ. 3604-04-16 מדינת ישראל נ' פלוני (10.1.2017); ת.פ. 55035-11-12 מדינת ישראל נ' פלוני (26.1.2015).

35. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות איומים, ככל שמדובר בעבירה בודדת, נעה בין מאסר מותנה ועד לשנת מאסר. גם כאן אפשר למצוא דרגות חומרה שונות והעונש שנגזר בסופו של דבר תלוי במגוון שיקולים וביניהם, טיבם של האיומים, אופיים, מיהות המאיים, אופן השמעת דברי האיומים, האם נעשה שימוש בחפץ לשם המחשה והעצמת האיום והאם נלוו לעבירת האיומים עבירות נוספות. להלן רשימה בלתי ממצה של גזרי דין בעבירות איומים רלבנטיים לענייננו. רע"פ 96/16 טמוזרטי נ' מדינת ישראל (6.1.2016); ע"פ (מחוזי חיפה) 42146-02-15 בכר נ' מדינת ישראל (06.05.2015) (במקרה זה בוטלה ההרשעה); עפ"ג (מחוזי מרכז) 33513-01-15 מדינת ישראל נ' קובלדין (21.4.2015); ת.פ. 41124-11-17 מדינת ישראל נ' גזאלה (12.07.2020); ת.פ. 21260-07-18 מדינת ישראל נ' אלבו (01.07.2020); ת.פ. 38312-08-18 מדינת ישראל נ' ורון (24.02.2020); ת.פ. 63905-06-17 מדינת ישראל נ' יעגני (17.12.2019); ת.פ. 51327-01-19 מדינת ישראל נ' איס (15.05.2019); ת.פ. 15093-08-17 מדינת ישראל נ' מילשטיין (02.05.2019); ת.פ. (ת"א) 49629-11-18 מדינת ישראל נ' קרחנוב (05.03.2019); ת.פ. 25151-07-17 מדינת ישראל נ' פלוני (12.09.2018); ת.פ. 25151-07-17 מדינת ישראל נ' גאולה (12.09.2018); ת.פ. (שלום) 7990-10-16 מדינת ישראל נ' מור (07.05.2017); ת.פ. (אשקלון) 36801-03-15 מדינת ישראל נ' פלוני (27.04.2015); ת.פ. (רחובות) 1068-08-14 מדינת ישראל נ' כהן (03.12.2014); ת.פ. (אילת) 47527-11-12 מדינת ישראל נ' פלוני (01.04.2014); ת.פ. (רמלה) 34966-02-13 מדינת ישראל נ' מהרט (25.03.2014); ת.פ. (פ"ת) 10504-03-13 מדינת ישראל נ' א' צ' (04.11.2013).

36. ועתה לבחינת העבירה ונסיבותיה: מעשיה של הנאשמת בוצעו כשנועד לה כי ברצונו של המתלונן לסיים את הקשר הזוגי ובעת שהחל אורז את חפציו ובמטרה לעזוב את הדירה. המעשים נבעו מתוך התפרצות כעס רגעית, תחושת תסכול ואכזבה ולא קדם למעשה תכנון מוקדם. עם זאת לא מדובר באירוע קצר או רגעי. לנאשמת הייתה שליטה מלאה על מעשיה כמו גם ההזדמנות לחדול ממעשיה הרעים בכל שלב, אלא שהיא בחרה בדרך אלימה. תחילה נטלה סכין מטבח וניסתה לחתוך את מכנסיו של המתלונן, אקט מכוער ומשפיל כשלעצמו. בהמשך קיללה וגידפה הנאשמת את המתלונן באופן שנועד לפגוע בשלוותו, ולאחר מכן בעטה בו והכתה אותו בידה. הנאשמת לא חדלה ממעשיה הרעים, ולמשמע רצונו בפרידה אימה עליו "אני אזיין לך את הצורה אל תדאג". בהמשך דחפה אותו והמשיכה בקללות וגידופים תוך הרמת קול "יא בן של זונה זה כבוד זה כבוד ועוד אחרי שנה שאתה חי איתי? זה כבוד יא מזדיין?". הנאשמת לא הסתפקה בכל אלו, אלא המשיכה בהתנהגותה המאיימת כאשר ניגשה פעם נוספת למגירת המטבח, נטלה לידה

סכין מטבח וזוג נעליים השייכות למתלונן ויצאה את דלת הדירה, ואיימה על המתלונן מלבוא אחריה תוך שמנופפת לעבר גופו בסכין. השימוש בסכין בשתי הזדמנויות לצורך העצמת והמחשת רצינות כוונותיה, מקנה לאירוע ממד חומרה נוסף. למרבה המזל לא נגרמו חבלות למתלונן והוא לא נזקק לטיפול רפואי, אך דומה שאין צורך להזכיר כי הפגיעה אינה פיזית בלבד, אלא פגיעה בתחושת הביטחון והמוגנות.

37. ברקע לביצוע העבירות, כך להתרשמות שירות המבחן, עומדים מצוקתה הרגשית של הנאשמת, תחושות חוסר האונים שהתקשתה עמן להתמודד, דימוי עצמי נמוך ומודל זוגיות המוכר לה ממערכת היחסים של הוריה, אשר הובילו אותה ליצירת קשרים זוגיים שלא היו מיטיבים.

38. כמו כן, מסרה הנאשמת לשירות המבחן כי המתלונן היה אלים כלפיה לאורך הקשר הזוגי, וכך גם טענה בבית המשפט: "בבקשה דיי הוא שבר לי יד צלעות חייתי עם אדם שהתעלל בי ובילדים שלי. בערב יום כיפור היו לי פנסים בעיניים עברתי שנים של התעללות קשה ממנו... התביעה אומרת שבעטתי בו, כל המקרה קרה מס' ימים לפני ערב פסח שאני לילה לפני כן השתחררתי מבית חולים אחרי כריתת רחם וחצוצרות בעקבות סרטן איך בעטתי בו. הבטן שלי הייתה פתוחה מצד לצד. אני עשיתי טעות הרמתי סכין אבל צריך להסתכל על כל העניין הכולל חטפתי באותו יום מכות רצח בטן פתוחה הורידו לי רחם וחצוצרות. כל העניין עם הסכין היה בחדר מדרגות אחרי שהבן אדם היכה אותי. תמיד אכלתי ממנו מכות הייתי עם יד וצלע שבורים. סבלתי כל החיים".

39. לטענתה זו של הנאשמת לפיה ביום המקרה, נהג בה המתלונן באלימות, לא אוכל לתת משקל. אסביר. הפירוט העובדתי שבכתב האישום המתוקן ואשר בו הודתה הנאשמת הוא הקובע את התשתית העובדתית והנסיבתית המלאה, שעתידיה לשמש בסיס לגזר הדין ובית המשפט אינו רשאי להיזקק לעובדות שאינן מופיעות בו. טענותיה העובדתיות של הנאשמת לא רק שאינן מופיעות בכתב האישום המתוקן, אלא שהן אינן בבחינת עובדה מוסכמת על הצדדים.

40. לאור כל האמור, בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות, מידת הפגיעה הבינונית בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנהוגה, מצאתי לקבוע מתחם העונש ההולם כנע בין מספר חודשי מאסר שיכול יורצו בעבודות שירות ועד ל-14 חודשי מאסר, לצד רכיבי ענישה נוספים.

גזירת העונש המתאים לנאשמת

41. לחובת הנאשמת עומדים מאסרים מותנים, והמאשימה כזכור עתרה להפעלתם במצטבר ובחופף לעונש שיוטל על הנאשמת בגין תיק זה ובעוד שההגנה עתרה להארכתם.

42. אקדים תוצאה להנמקה ואומר כי שקלתי בכובד ראש את המלצת שירות המבחן להורות על הארכת המאסרים המותנים, אך המלצה זו לא אוכל לקבל. המלצת שירות המבחן כשמה כן היא - המלצה - ואין באמור בה כדי לכבול את ידי בית המשפט (ראו: רע"פ 1756/16 ימיני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 11 (16.3.2016); רע"פ 10904/04 מיארה נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (9.12.2004); רע"פ 6908/04 איבגי נ' מדינת ישראל (27.7.2004); רע"פ 2048/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (14.11.2018); רע"פ 4472/16 עווד נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (15.06.2016); רע"פ 2015/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (5.8.2013)). אפרט טעמיי.

43. כידוע, הכלל - מאסר על תנאי יש להפעיל, ובהיעדר נימוקים מיוחדים, במצטבר. ראו 2336/16 ריאד מזראיב נ' מדינת ישראל (14.12.2017):

"...ככלל, תקופת מאסר על תנאי תרוצה באופן מצטבר על פני התקופה שנקבעה לעונש מאסר בפועל, כאשר בית המשפט רשאי לסטות מכלל זה אך מטעמים שיירשמו. כך גם, ככל שגדלה מידת הזיקה בין העבירה הנוכחית לבין העבירה שבגינה הוטל עונש המאסר המותנה, כך טיטה הכף לטובת החלת ברירת המחדל של צבירת עונשים על פני החלתם בחופף" (פסקה 32).

44. לחובתה של הנאשמת עומד עברה הפלילי הכולל 4 הרשעות קודמות בגין עבירות התנהגות פסולה במקום ציבורי, תקיפת בן זוג, הטרדה באמצעות מתקן בזק, איומים, תקיפה סתם. לחובתה אף עומדים ותלויים מאסרים מותנים משני גזרי דין שונים.

ת.פ 6028-06-16 מיום 26.10.16 - הנאשמת הורשעה בהתאם להודאתה בכתב אישום מתוקן האוחז בחובו שלושה אישומים בתקיפה סתם, איומים והטרדה באמצעות מתקן בזק. למקרא האישום הראשון עולה כי על רקע סירובה של הנאשמת לקבל את דבר הפרידה מבעלה לשעבר ואבי ילדיה (המתלונן) אשר החל בקשר רומנטי עם אישה אחרת (המתלוננת), היא הגיעה לבית חמותה לשעבר קיללה אותה, ואיימה עליה ועל המתלונן. בהמשך תקפה את המתלוננת בכך שתפסה בשערות ראשה, סטרה לה והכתה בה מכות בגופה. בהתאם לאישום השני, הנאשמת שלחה עשרות הודעות מטרידות למתלונן וזאת על רקע ויכוח בין השניים. ובאישום השלישי הנאשמת הטרידה את המתלונן במאות שיחות טלפון. בית המשפט מצא לכבד את הסדר הטיעון שהוצג בין הצדדים והושתו על הנאשמת מאסרים מותנים ופיצוי. בגין הרשעה זו עומד ותלוי כנגד הנאשמת מאסר מותנה בן 6 חודשים בגין עבירת אלימות מסוג פשע וכן מאסר מותנה בן 3 חודשים בגין עבירות אלימות מסוג עוון והטרדה באמצעות מתקן בזק (ע/ת2).

בת.פ 44347-10-16 מיום 11.12.2017 - הנאשמת הורשעה על פי הודאתה בעבירה של תקיפה סתם בן זוג. למקרא כתב האישום המתוקן עולה כי על רקע רצונו של המתלונן להיפרד מהנאשמת, השליכה האחרונה את חפציו על המיטה והכתה בשתי מכות אגרוף בכתפו. בית המשפט מצא לכבד את הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים על אף שהנאשמת לא השתלבה בהליך טיפולי והשית עליה מאסר מותנה בן 3 חודשים וכן התחייבות להימנע מעבירה בסך 1,000 ₪ (ע/ת3).

[במאמר מוסגר: לכאורה תלויים נגד הנאשמת שלושה מאסרים מותנים, אלא ששניים מהם הוטלו באותו גזר דין - האחד בגין עבירת אלימות מסוג פשע והאחר מסוג עבירת אלימות מסוג עוון (ע/ת2). המאשימה התעלמה מהמאסר המותנה הקצר מהשניים, ובנסיבות אלה לא ראיתי להידרש לו].

45. בחינת עברה הפלילי של הנאשמת לצד נסיבות ביצוע העבירות בגין נותנת את הדין, מלמדים על כך שמדובר בנאשמת שאימצה וסיגלה לעצמה דפוס התנהגות אלים, היא נעדרת מודעות לפסול במעשיה וחסרת גבולות. בעברה התפרצויות זעם ואלימות כלפי ילדיה (דיווחים מהרווחה- תסקיר ראשון), והיא נוהגת באלימות כלפי הקרובים לה, מי שהיו בני זוגה לאורך תקופה וכאשר הם מבקשים לסיים את מערכת היחסים הזוגית עמה. מכאן שרמת הסיכון להישנות עבירות נוספות אינה מוגבלת למתלונן בלבד.

46. פעם אחר פעם נהגו המאשימה ובתי המשפט בנאשמת במידת הרחמים, לא מוצה עמה הדין אלא שניתנו בידיה הזדמנויות לחזור לחיים נורמטיביים, תוך הטלת עונשי מאסר על תנאי, אך הנאשמת המשיכה בדפוס ההתנהגות האלים וביצעה את העבירות בגין נותנת את הדין בחלוף ארבעה חודשים בלבד מהרשעתה האחרונה וכאשר מאסרים מותנים מרחפים מעל ראשה. לא רק שעונשים קודמים לא השיגו את אפקט ההרתעה כמצופה והם לא הובילו את הנאשמת לשנות את דרכיה האלימות, אלא שניכרת הסלמה במעשיה האלימים ולראייה השימוש בסכין. העובדה כי לא

היה בעונשים קודמים להשיג את ההרתעה מחייבת לטעמי שינוי גישה והטלת עונש הולם שיהיה בו לשקף לנאשמת את חומרת מעשיה.

ראו ע"פ 328/20 פלוני נ' מדינת ישראל (08.06.2020):

"צו פיקוח, מאסר על-תנאי וכיוצא באלו כלים העומדים לרשות בית המשפט, נועדו להגן על שלום הציבור, באמצעות הזהרה, הרתעה ופיקוח על עבריינים, לשם מניעת כניסתם למעגל השוטים של עבריינות חוזרת. לצד המסר המרתיע שמבקש בית המשפט לשלוח באמצעות השימוש בכלים אלו, נעשה שימוש בעונש המאסר על-תנאי על מנת לשלוח לחוטא גם מסר של אמון. בית המשפט מבקש לחזק, לעודד ולתמוך בעברין אשר מבקש לשנות את דרכיו. לשם כך, מעניק בית המשפט אפשרות נוספת לאדם שמעיד וסטה מן הדרך, בטרם יורה על מיצוי מלוא עומק הדין עמו. עברין אשר לא שת ליבו לאזהרות אלו, חומרה יתירה יש במעשיו. כאשר נתפס אדם שנית בקלקלתו, ככלב השב על קיאו וכסיל השונה באיוולתו (משלי כ"ו 11), צו פיקוח ועונש מאסר מותנה התליים ועומדים נגדו, הם חלק מהנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. יש באלו כדי להשליך על מתחם העונש ההולם אשר יקבע לגבי אותה עבירה שנעברה בנסיבות של רמיסת תמרורי אזהרה שעמדו בפני העברין."

47. נתתי דעתי לנסיבות חייה המורכבות של הנאשמת כפי העולה מתסקירי שירות המבחן ומטיעוני בא כוחה. בתמצית, הנאשמת בת 43 אם חד הורית לארבעה ילדים בגילאים 7-22, שניים מהם מאובחנים כסובלים מבעיות קשב וריכוז, מקבלים טיפולים פסיכיאטריים ורשויות הרווחה בוחנות אפשרות שילובם במסגרות חוץ ביתיות (לא הוצגו אישורים), לאחרונה חיתנה הנאשמת בת. הנאשמת גדלה ברקע משפחתי מורכב והיא לא חוותה דמויות הוריות מכילות ומטיבות, כבר מגיל צעיר ניהלה הנאשמת אורח חיים עצמאי ודאגה לצרכיה, ועל אף הקשיים הצליחה לרתום כוחותיה, סיימה שירות צבאי מלא ומשמעותי, השתלבה במעגל תעסוקתי וגידלה ילדיה לבדה. עם זאת ולנוכח מאפייני אישיותה, כוחותיה הדלים להתמודדות עם מצבי תסכול ומשברים, המשברים שעברה בקשרים זוגיים שניהלה, מאפייני העבירה ותוצאותיה, העריך שירות המבחן כי רמת סיכון בינונית להישנות התנהגות דומה בעתיד, אם לא תשתלב הנאשמת בהליך טיפולי ארוך טווח בתחום האלימות במשפחה (ראה תסקיר ראשון ושישי).

48. הנאשמת הודתה בבית המשפט במיוחס לה ולקחה אחריות על מעשיה ובהמשך בפני שירות המבחן והיא אף הביעה בוושה ותסכול על התנהגותה. הודייתה של הנאשמת אף חסכה זמן ציבורי יקר וחשוב מכך, חסכה את עדותו של המתלונן.

עם זאת, נטילת האחריות חלקית. לשירות המבחן מסרה כי חוותה אלימות על בסיס יום יומי מצד המתלונן וביום האירוע לא הצליחה לשלוט בעצמה כאשר התווכח עמה בנוגע לבנה הצעיר וכאשר הטיח בו קללות והאשמות. דברים אלו עומדים בניגוד למתואר בכתב האישום המתוקן בו הודתה הנאשמת לפיו, הרקע לאירוע האלים הוא רצונו של המתלונן בפרידה.

יתרה מזאת, בבית המשפט הנאשמת הודתה באלימות שנקטה כנגד המתלונן ובהחזקת הסכין אך ניכר כי היא משליכה האחריות על המתלונן מבלי שיש ביכולתה לבחון לעומק את מעשיה האלימים. בתוך כך נשמעו מפיה האשמות קשות לפיהן ביום המקרה המתלונן לכאורה ניצל את מצבה הפגיע בהיותה אחרי ניתוח באופן שלא אפשר לה לבעוט בו והוא אף נהג כלפיה באלימות קשה. אזכיר כי אין לכך ביטוי בעובדות כתב האישום המתוקן ולא מדובר בעובדות המוסכמות על הצדדים.

אגב, כפי שעולה מהתסקיר הראשון כאשר נשאלה הנאשמת בהקשר להרשעתה הקודמת בגין עבירות אלימות כנגד בן הזוג הקודם מסרה כי דובר בהגנה עצמית, אך האמור אינו עולה בקנה אחד עם עובדות כתבי האישום בהם הורשעה או מגזרי הדין בהתאמה (עת/2-עת/3).

49. הנאשמת הוסיפה וטענה כי שנים רבות סבלה מנחת זרועו של המתלונן והפנתה לאישורים בדבר הגשת תלונות נגדו (נ/1). עם זאת, לא אוכל לתת לטענה זו משקל. אסביר. האישורים עוסקים באירועים שהתרחשו לכאורה לאחר המקרה בגינו נותנת הנאשמת את הדין (31.1.20219, 2.5.2019). בניגוד לנטען, לא הוגשו נגד המתלונן כתבי אישום והתיקים נסגרו בעילה של חוסר ראיות. נכון שהנאשמת תיארה גם בפני קצינת המבחן כי המתלונן נהג כלפיה באלימות, אך שירות המבחן לא התרשם כי מדובר לכאורה באישה מוכה, אלא שלהתרשמותם, על רקע דפוסי אישיותה, הנאשמת ניהלה קשרים זוגיים שאינם מיטיבים. בהתאם לכך, חודדו מטרות טיפוליות העוסקות בנאשמת עצמה, רכישת דפוסי תקשורת יעילים, הצבת גבולות בתוך מערכת יחסים, כלים להתמודדות עם קונפליקטים וכיוצ"ב. הדבר מדבר בעד עצמו. לבסוף, וזה העיקר, לא תצא מבית המשפט קביעה לפיה המתלונן נהג באלימות כלפי הנאשמת מבלי שהוצגו לכך ראיות כבדות משקל ומבלי שקולו נשמע, שכן יש בכך לפגוע בתחושות צדק והגינות משפטית, פגיעה קשה.

50. השילוב בין תסקירי שירות המבחן ובין גזר הדין הקודם בעניינה של הנאשמת (עת/3) מלמד על בעיות אלימות שלא טופלו וניסיונות שונים לרתום את הנאשמת להליך טיפולי במהלך שנים רבות. שירותי הרווחה המליצו בעבר הרחוק על שילובה במרכז "דולב" לנוכח התפרצויות זעם ואלימות כלפי ילדיה, אך ללא הצלחה (תסקיר ראשון). לאחר מכן כפי שעולה מגזר הדין (עת/3), נעשה ניסיון לשלבה בהליך טיפולי אך זה לא יצא לפועל מסיבות שונות. ולבסוף, הכרעת הדין ניתנה לפני למעלה משנתיים וחצי, ניתנו בידי הנאשמת הזדמנויות רבות ואולי יש לומר רבות מידי להשתלב בהליך טיפולי, והיא לא השכילה לנצלן. שירות המבחן מתאר בתסקיריו הרבים, קושי בשיתוף פעולה, פעם אחר פעם נקבעו לנאשמת פגישות עם גורמי הטיפול אליהן לא התייצבה וההסברים שנתנה לכך, רבים. לא התרשמתי כי הקושי בשיתוף הפעולה נעוץ בקשיים אובייקטיביים כגון מגפת הקורונה והשפעותיה על הנאשמת ובני משפחתה. אלא, שמדובר בדפוס פעולה המאפיין את הנאשמת לאורך שנים, המביעה מוטיבציה מילולית להשתלב בטיפול אולם חסרת כוחות להתמיד בו או להעמיק בו. וכפי שמסרה בעצמה בעבר לקצינת המבחן היא מצויה בעומס רב בשל היותה אם חד הורית ומפרנסת יחידה, והיא גם אינה מקיימת קשר עם המתלונן ולפיכך היא לא רואה כל רלוונטיות של טיפול עבורה.

51. חרף האמור, לא הרים שירות המבחן ידיים, כך גם לא בית המשפט ונעשה עוד ניסיון לרתום את הנאשמת לטיפול. בחלוף חודשים רבים מאוד, שלא לומר שנים, ניאותה הנאשמת להשתלב בטיפול במרכז "דולב" למניעת אלימות במשפחה. הנאשמת הסבירה מה הוביל לשינוי בעמדותיה, כלשונה רק כי "כפו עליי את הטיפול" וכן "אתם מבקשים ממני לעשות תהליך טיפולי והמדינה נותנת לי פטיש על הראש". דבריה האחרונים של הנאשמת, מחזקים את הרושם לפיו היא אינה מבינה את הפסול במעשיה או את הצורך בטיפול מעמיק בדפוסי אלימות אשר הובילו אותה פעם אחר פעם לפגיעה בבני זוג שונים. לא רק שהנאשמת אינה ממוקדת בתהליך הטיפול או בכלים שעשויה לרכוש ויהא בהם לקדם שינוי אמיתי אלא שלהתרשמותי, היא ממוקדת ומרוכזת בעצמה במחיר אותו שילמה כתוצאה מההליך המשפטי המתנהל ולנוכח חרב המאסר המרחפת מעל ראשה.

52. בקשת הנאשמת להמשיך וליטול חלק בהליך טיפולי ראויה להערכה, אך אי אפשר להתעלם מכך שבקשה זו נשמעת בשלב מאוד מאוחר של ההליך הפלילי ובעוצמה רבה לאחר שנשמעו הטיעונים לעונש כאשר שבה ונפגשה עם שירות המבחן. אדרבא, שירות המבחן לא שינה מעמדתו הראשונית בדבר דפוסי האלימות המאפיינים את הנאשמת וסבור כי התהליך הטיפולי לא הושלם ויש צורך בהעמקתו. התסקירים האחרונים מתארים את תחילתו של ההליך

הטיפול בו החלה הנאשמת לפני מספר חודשים, אבל הם אינם חד משמעיים וגם פה הדרך רצופה בקשיים. שיתוף הפעולה מוגבל, הנאשמת לא התייצבה לכל הפגישות שנקבעו לה, סירבה למסור בדיקות שתן (תסקיר שמיני), ניכר כי היא מתקשה להיערך ולהגיע בזמן לשיחות טיפוליות, אם כי נמסר שנושא זה עשוי להתייצב בהמשך (תסקיר תשיעי).

53. נכון שישנו שינוי מסוים בשיתוף הפעולה של הנאשמת ועל כך יש לברר, אך התהליך הטיפולי הוא בהתהוותו וטרם קרם עור וגידים. אחר כל אלו לא ברור מה הוביל את שירות המבחן להעריך את רמת הסיכון להישנות עבירות כנמוכה. הערכה זו אינה עולה בקנה אחד עם תוכנם של התסקירים, מאפייני אישיותה של הנאשמת, התפרצויות זעם ואלימות, עברה הפלילי, או עם השלב הטיפולי בו נמצאת הנאשמת. לא די בחלוף הזמן וגם לא די בכך שבין הנאשמת ובין המתלונן קיים נתק מוחלט, שכן רמת הסיכון להישנות עבירות אלימות אינה מוגבלת למתלונן. בהחלט ייתכן שאם הנאשמת תמשיך ותעמיק בהליך הטיפולי יהיה בכך להפחית את רמת הסיכון להישנות עבירות, אך התסקיר אינו מלמד על שיקום מרשים או יוצא דופן והוא אף אינו מלמד על פוטנציאל שיקומי מבטיח, ולאור הקושי בהתמדה ובהעמקה בטיפול בעבר, לא בכדי.

54. על כך שהתהליך הטיפולי נמצא בראשיתו וטרם נשא פרי אפשר ללמוד גם מדברה האחרון של הנאשמת לפני. היא אינה לוקחת אחריות מלאה על מעשיה, מביעה עמדה קורבנית, מפנה אצבע מאשימה כלפי רשויות אכיפת החוק, המאשימה ובית המשפט אשר מבקשים להגן על המתלונן במיצוי הדין עמה, וזאת מבלי שיש ביכולתה להביע אמפטיה כלפי המתלונן ולהבין את הפגיעה בו. הדרך אל השיקום, כך נראה, אינה קצרה וגם אינה בטוחה.

55. מהתסקירים האחרונים ניכר כי השיקול המרכזי, אם לא לומר הבלעדי, שעמד לנגד עיני שירות המבחן הוא היות הנאשמת אם לילדים, בעוד שחומרת העבירה ותוצאותיה נדחקו לקרן פינה. נכון כי מדובר בשיקול חשוב, אך אין הוא בלעדי או מכריע ולבטח אין יתר שיקולי הענישה ובהם גמול והרתעה נסוגים מפניו. למותר לציין כי השיקולים לאורם פועל שירות המבחן במלאכת גיבוש המלצותיו, אינם בהכרח חופפים באופן מלא למגוון השיקולים שבית המשפט נדרש לאזן ביניהם בגזירת העונש.

56. ואם לא די באלו ללמד על אופייה של הנאשמת שאינה מודעת לחומרת מעשיה, תוצאותיהם או הענישה המתבקשת מהם, שהרי הנאשמת לא מצאה לנכון להתייצב בפני הממונה על עבודות השירות על אף שזומנה מספר פעמים והסברים רבים ושונים נמסרו בעיקר על ידי בא כוחה. בנוסף, הנאשמת מסרה דיווחים שונים גם באשר למקום והיקף עבודתה. ביום 24.6.2021 נמסר לבית המשפט כי הנאשמת עובדת במשק בית, אך לממונה על עבודות השירות מסרה הנאשמת כי היא אינה עובדת מזה כשנה ונתמכת בתשלומי הביטוח הלאומי. בהמשך וביום 10.1.2022 לבית המשפט נמסר כי הנאשמת החלה לעבוד בצהרון ומשתכרת שכר מינימום ועבדה בעבר קשה על מנת להחזיר חובות כבדים.

57. הנאשמת הצהירה כי ביכולתה לתמוך האמור במסמכים אך על אף שההליך המשפטי מתנהל מזה כשנתיים ומחצה לא הוצגו בפני בית המשפט (וגם לא בפני שירות המבחן), דרישות תשלום חוב או מסמכים המעידים על חובות כספיים ואף לא הוצגו תלושי שכר או כל מסמך אחר שיש בו לתמוך בדבריה. הטענה לפיה שליחתה של הנאשמת לריצוי עונש בדרך של עבודות שירות עשויה לפגוע במקור פרנסתה, אינה מבוססת כמו יתר טענותיה.

58. אכן חלפו שנים ממועד ביצוע העבירות (2018) ועד למועד גזר הדין, והמאסרים המותנים הוטלו על הנאשמת בשנים 2016, 2017. אך הנאשמת היא הגורם העיקרי להתמשכות ההליכים והיא לא תוכל ליהנות מההקלה בשל חלוף הזמן. אזכיר, הכרעת הדין ניתנה ביום 10.7.2019 לאחר שהתקבלו תסקירים רבים (מידי) שאינם מעודדים בלשון

המעטה, פעם אחר פעם ביקשה הנאשמת הזדמנות לשנות את אורחות חייה והזדמנויות רבות ניתנו לה. קבלת הטענה לפיה יש בחלופי הזמן להצדיק הארכתם של המאסרים המותנים מבלי שנלווה לכך הליך שיקום מיטבי עשויה לשדר מסר שגוי לפיו הכלל הידוע והמוכר באשר להפעלתם של מאסרים מותנים יוגמש עם התמשכות ההליכים ויהא בכך להוות תמריץ שלילי.

59. בבחינת למעלה מן הצורך, טענת ההגנה לפיה צמחה בליבה של הנאשמת הציפייה כי ככל שתשתלב בהליך טיפולי המאסרים על תנאי יוארכו, אינה לגיטימית. הנאשמת נשלחה פעמים רבות לשירות המבחן בהתאם לבקשותיה ונעשו ניסיונות לרתום אותה להליך טיפולי, המאשימה לא רק שלא התחייבה לאמץ את המלצות שירות המבחן אלא הצהירה כי בכוונתה לבקש את הפעלתם של המאסרים המותנים.

60. לסיכום, תוצאה של הארכת שני מאסרים מותנים שניתנו בשני גזרי דין שונים, אינה עולה בקנה אחד עם מאפייני אישיותה של הנאשמת, הרקע לביצוען של העבירות, השלב הראשוני בו נמצא התהליך הטיפולי, הערכת ורמת הסיכון להישנות עבירות אלימות ויתר הנתונים שפורטו לעיל. תוצאה זו גם לא הולמת את חומרת מעשיה של הנאשמת אשר עומדת לדין זו הפעם החמישית, בגין עבירות אלימות כנגד בן זוג שלישי במספר, עבירות אשר בוצעו זמן קצר לאחר שבית המשפט נהג בה בהזדמנויות קודמות במידת הרחמים ונתן לה האפשרות לשנות את אורחות חייה. הארכת מאסרים מותנים מבלי שעלה בידי הנאשמת להציג הליך טיפולי מיטבי עשויה להעביר מסר מוטעה של סלחנות למי שנוקט באלימות כנגד בני זוג.

61. בהינתן המקובץ, עתירה של המאשימה להטלת עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, נוטה באופן משמעותי לקולה, שכן באיזון בין השיקולים לזכותה ולחובתה של הנאשמת, היה מקום למקם את עונשה מעט מתחת למחצית המתחם. המאשימה הלכה כבר דרך לקראתה של הנאשמת, בהינתן מתחם העונש לו עתרה, ועתרה להפעלתם של שני המאסרים המותנים שניתנו בשני גזרי דין שונים בחופף ובמצטבר לעונש שיוטל עליה בגין הרשעה זו וזאת בניגוד להוראות סעיף 58 לחוק העונשין (ראו ע"פ 2336/2016 מזראיב נ' מדינת ישראל פסקה 32 (14.12.2017) וע"פ 7907/2014 ואזנה נ' מדינת ישראל, פסקאות 12-18 (22.2.2015)). וכן הפסיקה הנוהגת באשר הצטברותם או חפיפתם של מאסרים מותנים שהוטלו בשני גזרי דין שונים, ראו ע"פ 16297-07-14 מדינת ישראל נ' גנאם (18.09.2014); עפ"ג 39724-04-14 מחאג'נה נ' מדינת ישראל (07.08.2014); לקביעה שונה (בדעת רוב) ראו עפ"ג 20857-03-14 אוטמזגין נ' מדינת ישראל (29.05.2014)).

62. נראה כי השיקול העיקרי אשר הוביל את המאשימה להקל עם הנאשמת נעוץ בהיותה אישה ואם חד הורית לארבעה ילדים, ובמיוחד העובדה כי עצם שליחתה לריצוי עונש מאסר בפועל עשויה לפגוע פגיעה קשה לא רק בנאשמת אלא בילדיה. עתירתה של המאשימה כאמור נוטה במובהק לקולה, אך לא מדובר במקרה בו ישם בית המשפט עצמו יותר קטגוריה מהקטגוריה ויסטה לחומרה מעתירתה של המאשימה.

63. משאמרתי את שאמרתי, מצאתי ליתן משקל למוטיבציה של הנאשמת להמשיך בטיפול ולהליך הטיפולי בו החלה במרכז "דולב". אבהיר כי אלמלא הייתה עושה כן העונש שהיה נגזר היה חמור בהרבה. ואזכיר, כי גם ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות הוא פריווילגיה, אשר בבסיסה עומדת תכלית שיקומית (רע"פ 5512/20 לוי נ' מדינת ישראל (16.8.2020); רע"פ 4081/20 טבדישווילי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (19.7.2020)).

64. טרם סיום, לנוכח התוצאה אליה הגעתי לא מצאתי להעמיד הנאשמת בצו מבחן, לו רצונה של הנאשמת בשינוי ובטיפול כן ואמיתי שהרי היא תוכל להמשיך בהליך בו החלה במרכז "דולב" גם מבלי צו מבחן שירחף מעל ראשה.

תוצאה

65. לאור כל האמור, אני גוזרת על הנאשמת את העונשים הבאים:

- א. 5 חודשי מאסר.
- ב. אני מורה על הפעלת מאסרים מותנים האחד מת.פ 6028-06-16 (שלום רחובות) מיום 26.10.16 בן 6 חודשים והשני מת.פ 44347-10-16 מיום 11.12.2017 בן 3 חודשים בחופף זה לזה ובמצטבר לעונש המאסר שהוטל בסעיף א באופן חלקי.
- ג. סך הכל תרצה הנאשמת 9 חודשי מאסר אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות הדעת הממונה מיום 29.11.21. הנאשמת תתייצב לריצוי עונש עבודות שירות במפקדת מחוז מרכז ביום 3.4.2022.
- ד. 3 חודשי מאסר אותם לא תרצה הנאשמת אלא אם תעבור בתוך שלוש שנים עבירות אלימות מסוג עוון לרבות איומים.
- ה. 6 חודשי מאסר אותם לא תרצה הנאשמת אלא אם תעבור בתוך שלוש שנים עבירות אלימות מסוג פשע.
- ו. אני מורה על הפעלת ההתחייבות בסך 1,000 ₪ אשר תשולם ב 5 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 3.4.2022 ובכל ראשון לחודש לאחריו.
- ז. פיצוי בסך 1,000 ₪ לע.ת 1 אשר ישולם ב- 5 תשלומים, כאשר התשלום הראשון ישולם עד ולא יאוחר מיום 3.4.2022 ויתר התשלומים ישולמו בכל 10 לכל חודש שלאחריו.
- ח. קנס בסך 500 ₪ או 3 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים, כאשר התשלום הראשון ישולם עד ולא יאוחר מיום 3.4.2022 ויתר התשלומים ישולמו בכל 10 לכל חודש שלאחריו.

צו כללי למוצגים.

זכות ערעור כחוק .

ניתן היום, ט"ו אדר א' תשפ"ב, 16 פברואר 2022, במעמד הצדדים.